

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Агробіотехнологічний факультет

Спеціальність: 201 «Агрономія»

Допускається до захисту
Зав. кафедри технологій у
рослинництві та захисту рослин,
доцент _____ Панченко Т.В.
29 жовтня 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ КОРМОВИХ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти: другий (освітній рівень)

Кваліфікація: «Магістр з агрономії»

Виконала: Суржко Олександра Сергіївна _____

Керівник: доцент Правдива Л.А. _____

Рецензент: доцент Куманська Ю.О. _____

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет

Агробіотехнологічний факультет
Спеціальність: 201 «Агрономія»

Затверджую
Гарант ОП «Агрономія»
професор _____ Грабовський М.Б.
29 жовтня 2024 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу
Суржко Олександрі Сергіївні

Тема: «Формування продуктивності буряків кормових залежно від елементів технології вирощування в умовах правобережного Лісостепу України»

Затверджено наказом ректора № 48/С від 07.02.2024 р.

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до 04.11.2024 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані отримані в результаті дворічних досліджень в умовах Білоцерківської дослідно-селекційної станції. У відповідності до сформульованої мети роботи і перерахованих для виконання завдань необхідно було розробити схему досліду, вибрати відповідні методи і методику досліджень, проаналізувати літературні джерела з вибраного напрямку досліджень, провести фенологічні спостереження, обліки, обрахунки, аналіз отриманих даних в узгодженні з агротехнічними заходами, сформулювати і проаналізувати табличні дані, на цій основі зробити висновки, дати рекомендації виробництву, скласти список літератури, яка використана для аналізу стану вивченості досліджуваної проблеми, обрахувати достовірність приростів урожайності за допомогою прийнятих методик.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	до 06.09.2024	виконано
Методична частина	до 17.09.2024	виконано
Дослідницька частина	до 23.10.2024	виконано
Оформлення роботи	до 31.10.2024	виконано
Перевірка на плагіат	до 25.10.2024	виконано
Подання на рецензування	до 31.10.2024	виконано

Попередній розгляд на кафедрі	28.10.2024	виконано
-------------------------------	------------	----------

Керівник кваліфікаційної роботи _____ доцент Правдива Л.А.

Здобувач _____ Суржко О.С. Дата
отримання завдання «03» вересня 2023 р.

РЕФЕРАТ

Суржко О. «Формування продуктивності буряків кормових залежно від елементів технології вирощування в умовах правобережного Лісостепу України»

Досліджено теоретичне обґрунтування та узагальнено експериментальні й лабораторні дані щодо розроблення адаптивних сортових технологій вирощування буряків кормових. В основу технологій закладено вивчення такого чинника як сортові особливості та строки сівби.

Використано теоретичні (теорії, гіпотези) та емпіричні (експерименти, наукові дослідження, спостереження, вимірювання тощо) наукові методи досліджень.

З'ясовано, що біологічні та технологічні особливості формування продуктивності буряків кормових залежали від сортових особливостей та строків сівби.

Зроблено висновок, що найкращі результати врожайності буряків кормових та економічна ефективність вирощування спостерігається за оптимального (раннього) строку сівби.

Одержані результати можуть бути використані у виробництві будь яких господарств чи підприємств, що знаходяться у зоні правобережного Лісостепу України.

Кваліфікаційна робота магістра містить 59 сторінки, 13 таблиць, 5 рисунків, список використаних джерел із 67 найменувань, 2 додатків.

Ключові слова: буряки кормові, строки сівби, продуктивність, економічна ефективність.

ANNOTATION

Surzhko O. The formation of fodder beet productivity depending on the elements of cultivation technology in the conditions of the right-bank forest-steppe of Ukraine

Theoretical substantiation and generalized experimental and laboratory data on development of adaptive varietal technologies of fodder beet cultivation are investigated. The technologies are based on the study of such a factor as varietal characteristics and sowing dates.

Theoretical (theories, hypotheses) and empirical (experiments, scientific research, observations, measurements, etc.) scientific research methods are used.

It was found that the biological and technological features of the formation of fodder beet productivity depended on varietal characteristics and sowing dates.

It is concluded that the best results of fodder beet yield and economic efficiency of cultivation are observed at the optimal (early) sowing date.

The obtained results can be used in the production of any farms or enterprises located in the zone of the right-bank Forest-Steppe of Ukraine.

The master's thesis contains 59 pages, 13 tables, 5 figures, a list of used sources of 67 items, 2 appendices.

Key words: fodder beets, sowing dates, productivity, economic efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП	Ст. 6
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ буряків кормових ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ НАСІННЯ	8
РОЗДІЛ 2. МЕТА, ЗАВДАННЯ, УМОВИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	17
2.1. Мета та завдання дослідження	17
2.2. Агрохімічна характеристика ґрунту дослідних ділянок	18
2.3. Погодні умови в роки досліджень	18
2.4. Схема досліду та методика проведення досліджень	20
2.5. Об'єкт досліджень та особливості технології виращування буряків кормових на дослідних ділянках	22
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ	25
3.1. Ріст і розвиток рослин буряків кормових залежно від строків сівби	25
3.2. Біометричні показники буряків кормових сортів Веселка і УКБ-2 залежно від строків сівби насіння	31
3.3. Продуктивність буряків кормових сортів Веселка і УКБ-2 залежно від строків сівби насіння	38
3.4. Економічна ефективність вирощування буряків кормових сортів Веселка і УКБ-2 залежно від строків сівби насіння	41
3.5. Енергетична ефективність вирощування буряків кормових сортів Веселка і УКБ-2 залежно від строків сівби насіння	43
ВИСНОВКИ	47
РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	50
ДОДАТКИ	57

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Фомічов А. М. Кормовікоренеплоди / А. М. Фомічов. – К. : Урожай, 1987. – 248 с. – (література для кабінету агронома).
2. Фомічов А. М. Прогресивна технологія виробництва кормових коренеплодів / А. М. Фомічов. – К. : Т-во „Знання” УРСР, 1990. – 48 с. – (Сер.9. „Земля і люди”, №5).
3. Фомічов А. М. Кормовікоренеплоди / А. М. Фомічов. – К. : Урожай, 1975. – 176 с.
4. Тарасенко А. Кормовим бурякам високу врожайність / А. Тарасенко // ТваринництвоУкраїни. – 1995. – №9. – С. 24–25.
5. Grimes M. Important role of fodder beet on Carlone farm / M. Grimes // The Sugarbeet Grower. – 1991. – №3. – P. 14–20.
6. Мотрук І. Н. Кормові буряки: біологія, технологія / І. Н. Мотрук. – К. : Урожай, 2001. – 230 с.
7. Мартинюк І. В. Кормові буряки: наукові та прикладні аспекти технології вирощування / І. В. Мартинюк. – К. : Урожай, 2006. – 212 с. – (монографія).
8. Практикум із землеробства: Навч. посібник / [М. С. Кравченко, О. М. Царенко, Ю. Г. Міщенко та ін.]; за ред. М. С. Кравченка і З. М. Томашівського. – К. : 2003. – 320 с. – іл.
9. Рекомендації по прогресивній технології вирощування кормових буряків в колгоспах і радгоспах УРСР / [Відповідальні Панченко В. Р., Черепанов В. П.]. – Київ : 1983. – 21 с.
10. Lilleboe D. State Seedbed Helps Build Plant Stand / Don Lilleboe // The Sugarbeet Grower. – 2000. – №6. – P. 4–5.
11. Анішин Л. А. Агрокліматичні резерви стабілізації виробництва кукурудзи і сої в Україні / Л. А. Анішин. – К. : Нива, 1988. – С. 181–183. – (Системні дослідження та моделювання в землеробстві).
12. Мартинюк І. В. Кормові буряки: наукові та прикладні аспекти технології

- вирощування / І. В. Мартинюк. – К. : Урожай, 2006. – 212 с. – (монографія).
13. Бомба М. Я. Кормовий буряк: шляхи вдосконалення технології вирощування / М. Я. Бомба, І. В. Мартинюк. – Львів : 2005. – [вип.5]. – С. 28–30.
14. Фомічов А. М. Насінництво кормових коренеплодів / А. М. Фомічов. – К. : Урожай, 1972. – 120 с.
15. Агрофізичні властивості цукрових буряків і показники якості роботи бурякозбиральних машин / [М. В. Роїк, М. М. Зуєв, В. Л. Курило, М. Я. Гументик]; за ред. М. В. Роїка. – К. : ПоліграфКонсалтинг, 2003. – 64 с. – (Наукові праці, вип. 6).
16. Науково-методичні рекомендації щодо збирання цукрових буряків / [М. В. Роїк, М. М. Зуєв, В. Л. Курило, М. Я. Гументик]. – К. : Аграрна наука, 2002. – 42 с.
17. Агрохімічний аналіз / [М. М. Городній, А. П. Лісовал, А. В. Бикін та ін.]; за ред. М. М. Городнього. – [2-ге вид.]. – К. : Арістей, 2005. – 476 с.
18. Насіння буряків. Методи визначання маси 1000 насінин та маси однієї посівної одиниці: ДСТУ 4232:2003. – [Чинний від 2004-10-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2004. – 16 с. – (Національний стандарт України).
19. Насіння буряків цукрових. Метод визначення схожості, одноростковості та доброякісності: ДСТУ 2292-93 (ГОСТ 22617.2-94). – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1996. – 12 с. – (Національний стандарт України).
20. Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості. Технічні умови: ДСТУ 2240-93. – [Чинний від 1994-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 74 с. – (Національний стандарт України).
21. Медведовський О. К. Енергетичний аналіз інтенсивних технологій в сільськогосподарському виробництві / О. К. Медведовський, П. І. Іваненко. – К. : Урожай, 1988. – 208 с. – (Економія і бережливість).

22. Заїчковський А. О. Економіка підприємств харчової промисловості / А. О. Заїчковський. – Київ : Урожай, 1998. – С. 261–262.
23. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства / С. Ф. Покропивний. – Київ : КНЕУ, 2000. – 58 с.
24. Городній М. М. Агрохімічний аналіз: практикум / М. М. Городній, А. Г. Сердюк, В. П. Каленський. – К. : Вища школа, 1995. – 319 с.
25. Заришняк А. С. Способи вирощування і оптимізація живлення насінників цукрових буряків як фактори підвищення їх продуктивності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук / А. С. Заришняк – К., 1996. – 52 с.
26. Лихочвор В. Мінімальні затрати – високі результати / В. Лихочвор // Земля і люди. – 1996. – №3. – С. 3–4.